

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/221/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612203183
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8612203183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX, X., zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Námestie SNP 7, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 47, o určení, že úver je bezúročný s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 09.04.2013 č.k. 4C 101/2012 - 113 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania vo výške 81,46 Eur a žalovaný je povinný ju zaplatiť JUDr. Ambrózovi Motykovi, advokátovi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že úver zo zmluvy zo dňa 25.11.2002 č. 5111522963 je bezúročný. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu vo výške 466,62 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že v závislosti od vykonaného dokazovania bolo potrebné žalobe vyhovieť. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy s tým, že od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje úrok, v položke 28 odchýlka od základnej úrokovej sadzby je 0 %. Ďalej neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., ktoré v hlave 6, článku 9 obsahuje text, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálnej platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba uvedenej na prednej strane tejto listiny. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov je vedená v aktuálnom sadzobníku poplatkov. Hlava 6 bod 9 čo do výšky úroku odkazuje na aktuálny sadzobník poplatkov a odmien úverovej YES karty, z ktorého vyplýva základná úroková sadzba 2,41 % za mesiac. Podľa súdu prvého stupňa úverová zmluva mala obsahovať výšku úroku - úrokovú sadzbu a tejto skutočnosti zodpovedná aj ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Postup, ktorý zvolil žalovaný v čase uzavretia zmluvy ako veriteľ, je ťažko pochopiteľný pre priemerného občana, najmä orientáciu v hľadaní úrokovej sadzby, keď celý text je písaný drobným písmom, pričom pretrvávajú ťažké ekonomické situácie, ktoré nútia občanov ako spotrebiteľov uzatvárať zmluvy, ktorí prevažne pri čítaní ani nepochopia, resp. túto vôbec nečítajú, zmluvu podpíšu a následky z toho plynúce sa objavia neskôr pri splácaní dlhu. Žalovaný poukazoval na to, že v úverových zmluvných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy, bol úrok spomínaným spôsobom uvedený. Súd prvého stupňa zdôraznil, že pokiaľ

žalovaný ako veriteľ žiada úrok, tento musí uviesť priamo v zmluve, nie v listinách tvoriacich súčasť zmluvy. S poukazom na uvedené tak žalobe vyhovel a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 os. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola ako nedôvodná zamietnutá. Poukazuje na to, že zmluva o poskytnutí úveru z 25.11.2002 obsahovala všetky zákonom stanovené podstatné náležitosti, teda aj špecifikáciu úrokov a poplatkov, a preto nevidí dôvod na určenie bezúčelnosti napadnutého úveru. Vytyka súdu prvého stupňa, že rozhodnutie neodôvodnil žiadnym relevantným, jasným a zrozumiteľným spôsobom, a to pokiaľ ide o dôvod akceptácie stanoviska žalovaného a zároveň jeho negácie. Poukazuje ďalej na to, že je rozdiel medzi úrokom a úrokovou sadzbou, pretože úrok je príjem plynúci z kapitálu, je základnou formou výnosu z kapitálu. Je to cena za získanie peňazí niekoho druhého a túto sumu musí zaplatiť dlžník veriteľovi, inak povedané je to odmena - cena plnenia za poskytnutie úveru. Úroková sadzba je úrok vyjadrený ako percenta z požičiavaného kapitálu. Z kvalitatívneho hľadiska sa úrok javí ako rozdiel medzi vypožičanou a vrátenou čiastkou peňazí. Meritkom pre stanovenie výšky úrokovej čiastky je úroková miera. V praxi sa častejšie používa termín úroková sadzba vo vzťahu k jednotlivým úrokovým transakciám. V zákone č. 258/2001 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008 je zavedená do právneho poriadku SR ako povinná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ročná úroková sadzba, pričom pojem úrok, tak ako bol stanovený do 31.12.2007 zostal v platnosti. Vtedy platný zákon nevyžadoval, aby zmluvy o spotrebiteľských úveroch obsahovali ročnú úrokovú sadzbu, preto neuvedenie ročnej úrokovej sadzby nemôže mať za následok, že poskytnutý úver sa bude posudzovať ako úver bez úroku a poplatkov. Pokiaľ ide o úrok z úveru, žalobca si musel byť vedomí toho, že žalovaný bude požadovať za poskytnutý úver aj úrok, čo bolo uvedené v hlave 6 § 1 úverových zmluvných podmienok. V sadzobníka poplatkov, ktorý je súčasťou Metodickéj príručky je presne špecifikovaná základná úroková sadzba a to 2,41 % mesačne. Žalobca bol oboznámený s touto Metodickou príručkou a sadzobníkom poplatkov pri podpise napadnutej úverovej zmluvy, čo potvrdil svojim podpisom. V tejto súvislosti poukázal na obsah článku hlava 6 § 7 úverových podmienok. Poukázal v tejto súvislosti aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-453/10, z obsahu ktorého plynie tiež dôraz na zodpovednosť spotrebiteľa, ktorý si má pred uzavretím zmluvy zvážiť jej obsah a nespoliehať sa len na ochrannú ruku štátu.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Nesúhlasí s tým, že zákonodarca aj po novelizácii zákona o spotrebiteľských úveroch ponechal obsah pôvodného ustanovenia bez zmeny v platnosti, z čoho má plynúť, že do 31.12.2007 nebolo potrebné pri zmluvách o spotrebiteľských úveroch uvádzať úrokovú sadzbu. Zmyslom zakotvenia ustanovenia § 4 ods. 2 písm. h/ do zákona nebola skutočnosť, aby poskytovateľ úveru už priamo v zmluve uvádzal výšku ním požadovaného úroku, nakoľko táto povinnosť vyplývala z už dovtedy platného § 4 ods. 5 zákona. Zmyslom novelizovaného ustanovenia bolo, aby pre uľahčenie porovnania spotrebiteľských úverov boli úrokové sadzby uvádzané „per annum“, teda ročne a nie napr. za mesiac, čo by mohlo spotrebiteľovi výrazne skresliť ponuku pri výbere najvhodnejšieho úveru. V súvislosti s tým, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nepostačuje uviesť iba úrok ako taký, ale jeho výšku, dáva žalobca do pozornosti definíciu pojmov úrok a úroková sadzba, na ktorú uvádza sám žalovaný na webovom sídle a ktorá sa v podstate nelíši od definície uvádzaných v iných ekonomických slovníkoch. Úrok je peňažná odmena, ktorú platí klient veriteľovi za požičanie peňazí. Veľkosť úroku je závislá na výške istiny, na výške úrokovej sadzby a na dobe trvania úveru. Úroková sadzba je cena požičaných peňazí, obvykle vyjadrená v percentách za rok. Z toho vyplýva, že úrok predstavuje určitú sumu peňazí, jej výšku, ktorú má dlžník zaplatiť veriteľovi za požičanie peňazí. V zmluve sa však nikde táto suma nenachádza, iba v § 9 úverových podmienok žalovaný uvádza spôsob jej výpočtu, ktorý ďalej odkazuje na Sadzobník poplatkov, ktorý je súčasťou Metodickéj príručky. Ak by sa akceptoval tento názor žalovaného, že v zmluve by nebolo potrebné uvádzať výšku úroku, ale iba úrok ako taký, dospelo by sa k situácii, že dodávateľ by mohol skrývať skutočnú výšku úroku vo svojich Všeobecných obchodných podmienkach alebo iných dokumentoch zneužívajúc fakt, že si spotrebiteľ tieto ustanovenia nevšimne. Zmyslom ustanovenia § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch bolo, aby úrok bol uvedený priamo v zmluve, takpovediac na očiach a nie skrytý v úverových podmienkach a iných listinách dodávateľa, ako napr. Sadzobník poplatkov. Žalovaný v zmluve zavádzajúco uvádza odchýlku od základnej úrokovej sadzby, ktorá predstavuje 0 % a ktorá je uvedená väčším písmom ako ostatný text, čím u spotrebiteľa navodzuje dojem, že ide o poskytnutie úveru s nulovou úrokovou sadzbou.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 O.s.p. spolu s konaním ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie dôvodné nie je.

Súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, o veci následne správne rozhodol a skutkové zistenia súdu prvého stupňa majú podklad vo vykonanom dokazovaní.

Z obsahu spisu je zrejmé, že účastníci konania uzatvorili dňa 25.11.2002 úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES. Výška úverového rámca bola účastníkmi dohodnutá sumou 30.000,- Sk (995,82 Eur) a výška mesačnej splátky predstavovala 1.200,- Sk (39,84 Eur), odchýlka od základnej úrokovej sadzby je určená rozsahom 0 %.

Podľa hlavy 6 § 9 úverových podmienok, klient mal povinnosť platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Mesačná úroková sadzba je stanovená ako súčet základnej úrokovej sadzby a odchýlky uvedenej na prednej strane tejto listiny. Základná úroková sadzba pre účely výpočtu úrokov mala byť uvedená v aktuálnom sadzobníku poplatkov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom k 25.11.2002, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 1 ods. 1 citovaného zákona, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. c/, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. v znení platnom k 25.11.2002, nikto nesmie klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné, dvojzmyselné, alebo prehnané údaje, alebo zamlčať údaje o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb, alebo úrovni nákupných podmienok.

Pokiaľ ide o kategóriu úroku, je potrebné uviesť, že tento predstavuje peňažnú odmenu, ktorú platí klient veriteľovi za požičanie finančných prostriedkov. Význam výšky úroku za poskytnutý úver súvisí

s jednoduchým orientovaním sa konkrétneho spotrebiteľa pri výbere úverového produktu. Je pritom nesporné, že žalobca v danom prípade v úverovej zmluve výšku úroku za poskytnutý úver neuviedol. Táto výška úroku nie je uvedená dokonca ani v úverových podmienkach spoločnosti žalobcu, konkrétne v hlavne 6 § 9, keď toto ustanovenie len odkazuje ďalej na Sadzobník poplatkov, ktorý má byť súčasťou Metodickéj príručky.

Súd prvého stupňa správne zdôraznil, že v úverovej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi nie je ani zmienka o požadovanom úroku, naopak žalovaný v zmluve, a to v časti podstatných náležitostí zmluvy, ako odchýlku od základnej úrokovej sadzby uviedol rozsah 0 %. Ako vyplýva z článku 6 ods. 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách, podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá viesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Pokiaľ Všeobecné obchodné podmienky sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa tak stať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Ako už bolo uvádzané, výška úroku za poskytnutý úver, nie je uvedená ani v obchodných podmienkach spoločnosti žalovaného, v tejto súvislosti žalovaný odkazoval na aktuálny sadzobník poplatkov, pričom nebolo zistené, že by s týmto žalobca bol oboznámený a že by sa tento stal súčasťou zmluvy o poskytnutí úveru, tak ako to predpokladá citované ustanovenie § 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Vzhľadom na uvedené súd prvého stupňa správne uzavrel, že v zmluve o poskytnutí úveru, tak ako bola medzi účastníkmi konania uzatvorená, absentuje údaj o výške úroku za poskytnutý úver, v dôsledku čoho je potrebné považovať úver zo zmluvy zo dňa 25.11.2002 za bezúročný. V súlade s ustanovením § 80 písm. b/ O.s.p., žalobca ako účastník úverovej zmluvy má naliehavý právny záujem na určení skutočnej výšky dlhu z takto uzatvoreného právneho vzťahu, a preto bol správny postup súdu prvého stupňa, pokiaľ so zreteľom na tieto dôvody žalobe vyhovel.

Za situácie, že správny je aj výrok o trovách konania účastníkov, odvolací súd poukazujúc na uvedené dôvody rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa §219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca ako úspešný účastník tohto štádia konania má nárok na náhradu vzniknutých trov, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za poskytnutú právnu pomoc. Právnym zástupcom žalobcu bol poskytnutý úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie sa k odvolaniu žalovaného, keď toto vyjadrenie je zo dňa 26.06.2013. Za tento úkon patrí právnenému zástupcovi žalobcu podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov odmena vo výške 60,07 Eur, ku ktorej sa pripočítava aj tzv. režijný paušál (§ 16 ods. 3 citovanej vyhl.) v sume 7,81 Eur. Po pripočítaní 20 % DPH v sume 13,58 Eur, celková výška trov odvolacieho konania na strane žalobcu predstavuje 81,46 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.